

Profielen van zorggebruik. Zorggebruik in relatie tot zorgen en behoefte aan hulp bij kinderen en jongeren

Hilde Dierckx
Gerlinde Snoeck

- Opzet longitudinaal onderzoek**
- Kencijfers startvragenlijsten (3c)
 - Zich zorgen maken
 - Behoeftte hebben aan hulp
- Profiel zorggebruik
- Relatie socio-demografische indicatoren (3c)
 - Inkomen
 - Opleiding moeder
- Jongeren (12j) zelf aan het woord
- Impact regio (0j)

Onderzoek JOnG! studieopzet

Longitudinaal onderzoek in drie cohorten:

1) Woonplaats

In één van de 9 (8) regio's

2) Geboortjaar

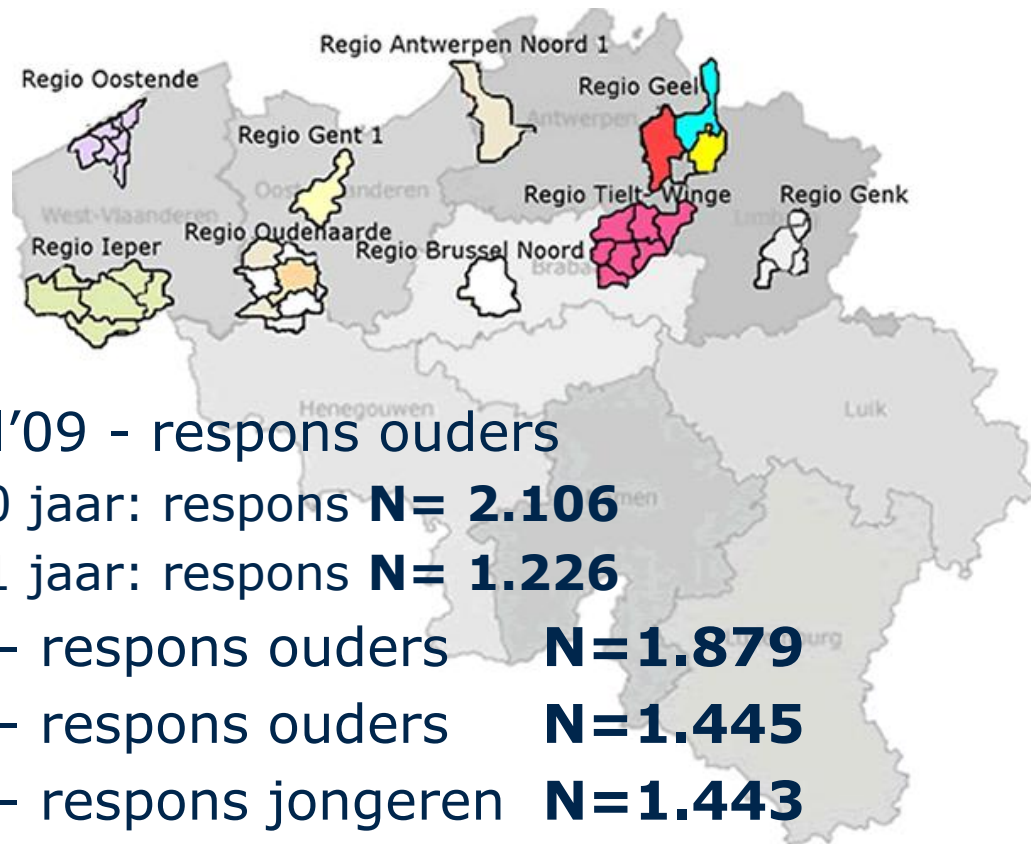
0 jarigen: mei'08 - april'09 - respons ouders

- Meetmoment 1 – 0 jaar: respons **N= 2.106**
- Meetmoment 2 – 1 jaar: respons **N= 1.226**

6 jarigen: 2002 - respons ouders **N=1.879**

12 jarigen: 1996 - respons ouders **N=1.445**

12 jarigen: 1996 - respons jongeren **N=1.443**

Noot: gecleane datasets startvragenlijsten 0-, 1-, 6- & 12-jarigen

Dataverzameling: Overzicht

A.OUDER

Demografische kenmerken
Mentale gezondheid

C.Pre- en perinatale risicofactoren

Zwangerschap en geboorte
Levenswijze moeder

D.KIND

Demografische kenmerken
Gezondheid
Ontwikkeling
Temperament
Gedrag

B.GEZIN

Demografische kenmerken
Gezinssamenstelling
Gezinsfunctioneren
Levensgebeurtenissen

E.OPVOEDING

Opvoedingsgedrag
Opvoedingsbetekenissen
(pedagogisch besef,
opvoedingsbeleving)

F.OMGEVING

Onderwijs
Sociaal netwerk
Kinderopvang

G.ZORG

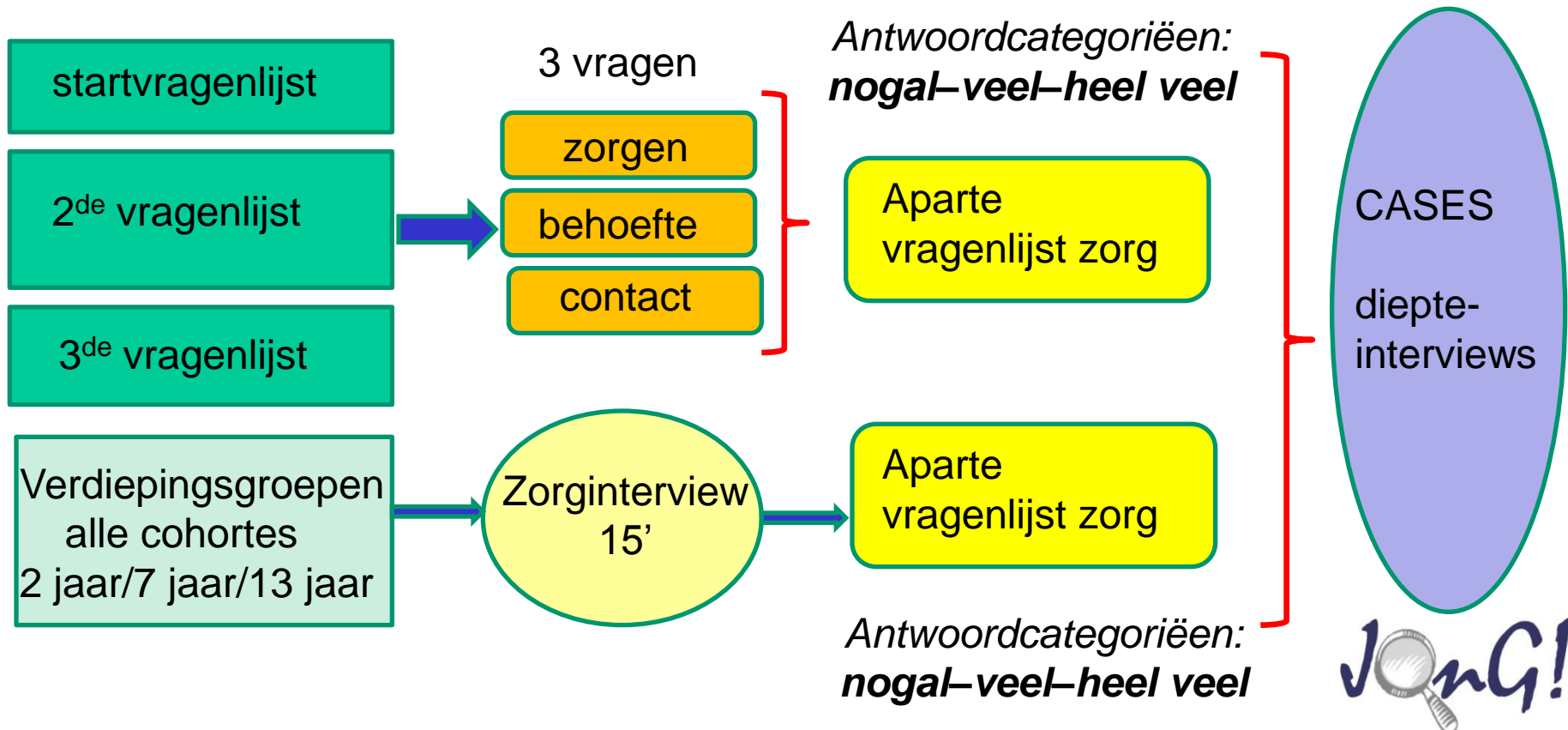
Zorgbehoefte

Zorggebruik

Zorgtraject

Thema ZORG: Werkwijze bevraging

- Specifieke werkwijze bevraging zorg en zorgtrajecten voor de 3 cohortes

VRAGEN OVER ZORGEN EN HULP ZOEKEN

- ◆ Maakte u zich sinds de vorige bevraging **zorgen over de gezondheid, ontwikkeling, gedrag of opvoeding van uw kind?**

Met 'zorgen' bedoelen we dat u vragen heeft, ongerust of bezorgd bent over:

- de ontwikkeling van uw kind (bv. trage ontwikkeling of achterstand)
- de gezondheid van uw kind (bv. veelvuldig ziek, uw kind heeft een bepaalde aandoening)
- het gedrag van uw kind (bv. agressief of woede-uitbarstingen)
- de opvoeding van uw kind (bv. grenzen stellen, je machteloos voelen)
- de gezins- of levensomstandigheden van uw kind (bv. woonomgeving, financiële problemen)

Kruis aan in welke mate u zich zorgen maakt.

(helemaal) niet	een beetje	nogal	veel	heel veel
☐	☐	☐	☐	☐

- ◆ Had u sinds de vorige bevraging **behoefte aan hulp, advies of steun van deskundigen omwille van zorgen, vragen of problemen** i.v.m. uw kind?

Behoeftte hebben aan hulp, advies of steun betekent niet noodzakelijk dat u ook gebruik maakt van professionele hulp.

Kruis aan in welke mate u behoefte heeft aan steun.

(helemaal) niet	een beetje	nogal	veel	heel veel
☐	☐	☐	☐	☐

- ◆ Heeft u sinds de vorige bevraging **contact gehad voor hulp van een deskundige of dienst, omwille van vragen, zorgen of problemen** i.v.m. uw kind?

Nee

Ja

Graag laten we u nu reeds weten dat – afhankelijk van uw antwoord op deze 3 laatste vragen – er mogelijks een aparte bundel wordt nagestuurd met specifieke vragen over de zorgen en behoeftes van ouders m.b.t. hun kinderen en over de manier waarop het contact met deskundige(n) verloopt.

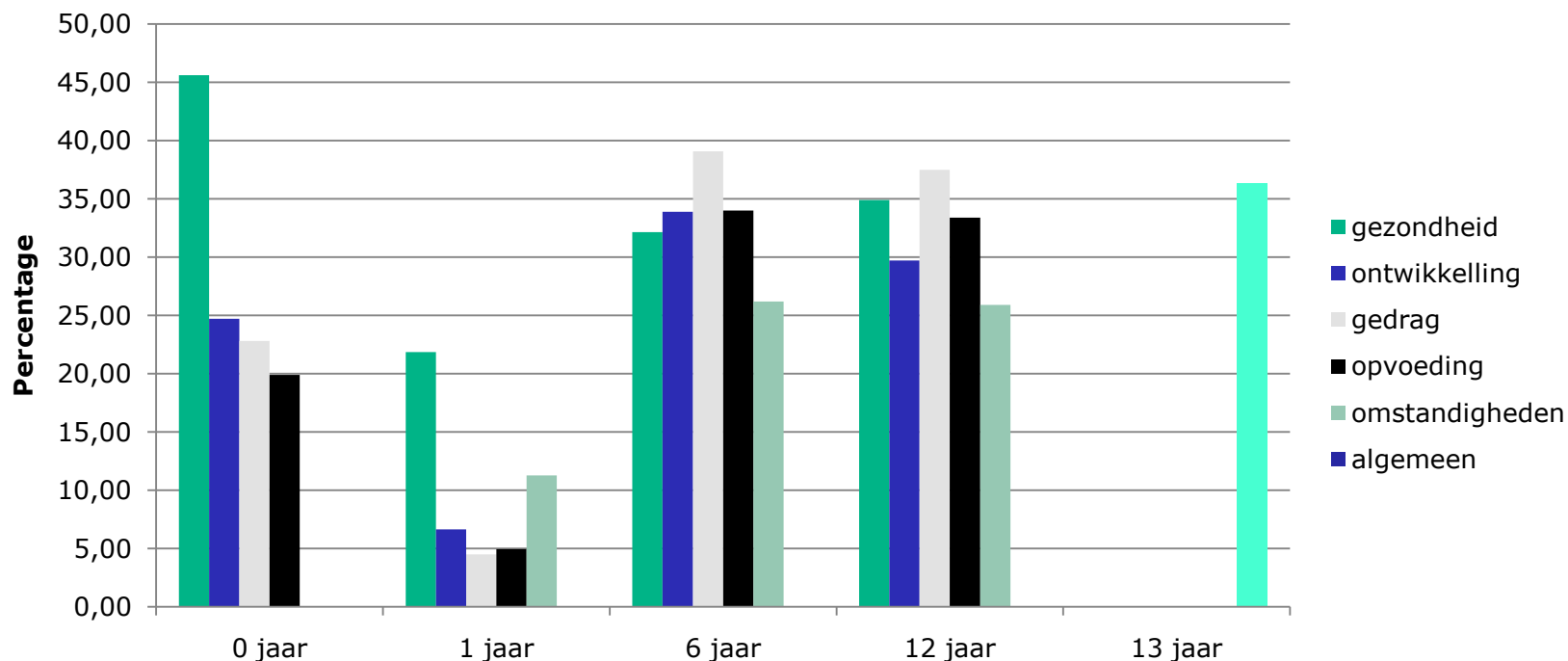
Thema ZORG: inhoud

		ZORGBUNDELS			ZORGINTERVIEWS
<i>cohorte</i>		<i>leeftijd</i>	<i>respons</i>		
0 jaar	3de meetmoment	2 jaar	N = 125	62%	N = 349
6 jaar	2de meetmoment	7 jaar	N = 144	75%	N = 139
12 jaar	2de meetmoment	13 jaar	N = 66	65%	N = 288

Thema ZORG: inhoud

- Opzet longitudinaal onderzoek
- Kencijfers startvragenlijsten (3c)**
 - Zich zorgen maken
 - Behoeftte hebben aan hulp
- Profiel zorggebruik
- Relatie socio-demografische indicatoren (3c)
 - Inkomen
 - Opleiding moeder
- Jongeren (12j) zelf aan het woord
- Impact regio (0j)

"zich zorgen maken over" naargelang domein over 3 cohorten (5 meetmomenten)

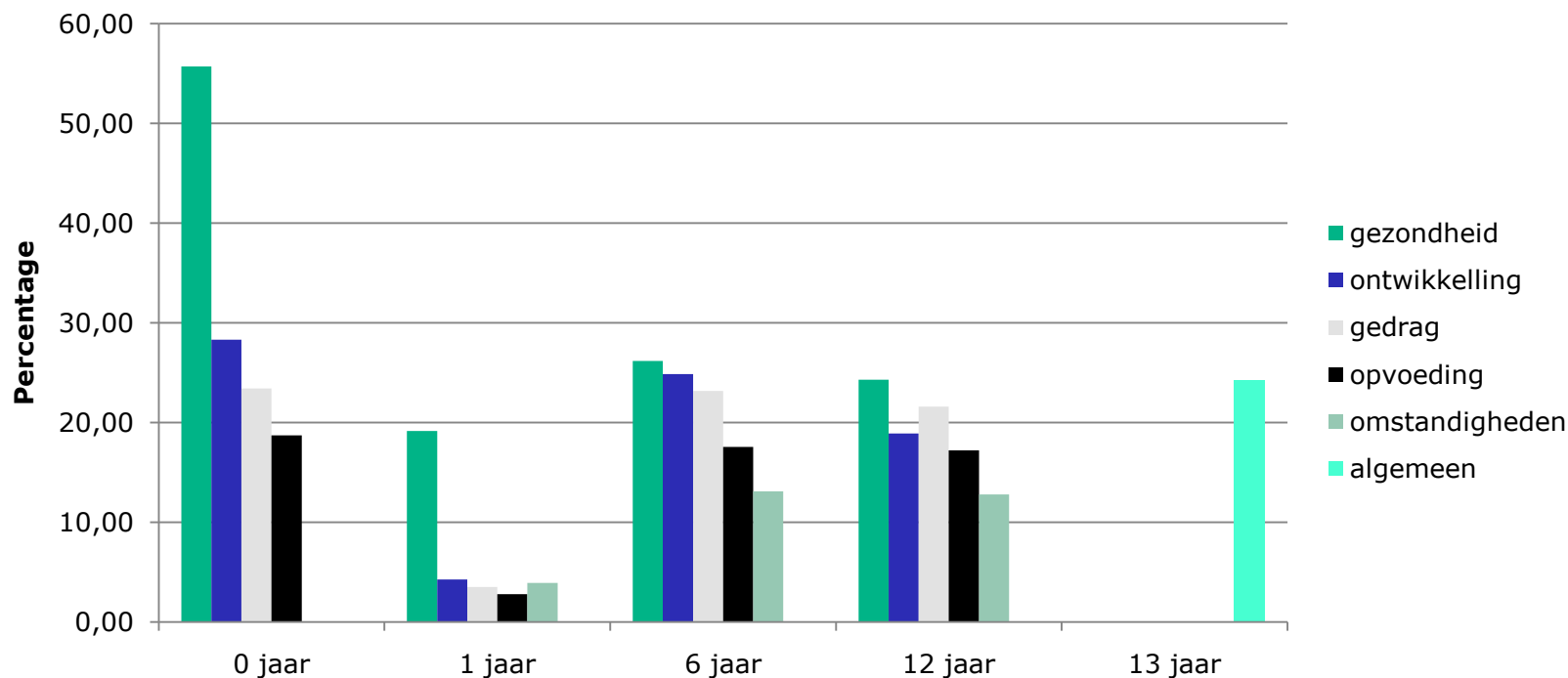
0- en 1-jarigen: totaal van "soms wel/soms niet, eerder wel, wel"
6- en 12-jarigen: totaal van "een beetje, nogal, veel, heel veel"

Rapportage open vraag: 0 jarigen (N=787)

Algemene bezorgdheid (N= 194)			
Als ouder steeds zorgen	47,4	Eetpatroon (vnl. borstvoeding en gewichtstoename)	37,6
Eerste kindje	15,0		
Zorgen over gezondheid (N= 346)			
Alg. bezorgdheid over gezondheid (incl. specifieke zorgen door aandoening familie)	34,1	Gastro-enterologie	41,0
Respiratoir stelsel	9,3	Overige (infecties/virussen/parasieten, urogenitaal, dermatologie, locomotorisch, aangeboren afwijking, cardiologie, restcategorie)	15,6
Zorgen over ontwikkeling (N= 62)			
Alg. bezorgdheid over ontwikkeling (incl. specifieke zorgen door aandoening in familie)	69,3	Motorische ontwikkeling & groeiproblemen	30,6
Zorgen over gedrag (N= 105)			
Alg. bezorgdheid over gedrag	6,7	Internaliserend gedrag	3,8
Slaappatroon	19,1	Externaliserend gedrag	10,5
Huilen	60,0		
Zorgen over omgang (N= 69)			
Alg. bezorgdheid over omgang	72,5	Opvoedingsgedrag (al dan niet verwennen van de baby)	18,9
Weinig tijd voor baby (werk, familiesituatie)	8,8		
Zorgen over gezins- & levensomstandigheden (N= 11)			
Lijdensweg om zwanger te worden	36,4	Slechte huisvesting	18,2
2 culturen in gezin	18,2	Gezondheid ouder > impact baby	18,2
Werksituatie	9,1		

Kencijfers: behoefte 3 cohorten

"behoefte hebben aan hulp" naargelang domein over 3 cohorten (5 meetmomenten)

0-jarigen en 1 jaar: totaal van "soms wel/soms niet, eerder wel, wel"
6- en 12-jarigen: totaal van "een beetje, nogal, veel, heel veel"

Kencijfers: zorgen/behoeftes 0 j & 1 j (N=980)

	ZORGEN			BEHOEFTE		
Gezondheid	Gemiddelde	SD	($\alpha = .05$) ¹	Gemiddelde	SD	($\alpha = .05$) ¹
0 jaar	1.33	1.20	A	1.76	1.39	A
1 jaar	.89	1.01	B	.75	0.97	B
Ontwikkeling						
0 jaar	.91	1.07	A	.96	1.17	A
1 jaar	.22	0.60	B	.22	0.60	B
Gedrag						
0 jaar	.79	1.00	A	.82	1.10	A
1 jaar	.25	0.58	B	.17	0.52	B
Omgang/Opvoeding						
0 jaar	.77	1.01	A	.70	1.02	A
1 jaar	.30	0.61	B	.18	0.50	B

¹ groepen met eenzelfde letter verschillen niet significant van elkaar

ouders hebben meer zorgen en behoeften bij hun kind op de leeftijd van 0 jaar dan van 1 jaar

Pariteit: zorgen 0-jarigen

□ Gemiddelde zorgen: significante verschillen naargelang pariteit op alle domeinen

- Significante verschillen tussen **eerste en tweede** kind
(*gezondheid**, *ontwikkeling** en *omgang****)
- Significante verschillen tussen **eerste en derde** kind
(*gezondheid****, *ontwikkeling***, *gedrag**** en *omgang****)
- Significante verschillen tussen **tweede en derde** kind
(*gezondheid***, *ontwikkeling***, *gedrag**** en *omgang****)
- Significante verschillen tussen **eerste en vierde** kind
of meer (*gezondheid***)

(*** $p < .001$; ** $p < .01$; * $p < .05$)

Pariteit: behoeften 0-jarigen

- Gemiddelde behoeften: significante verschillen naargelang pariteit op alle domeinen

- Significante verschillen tussen **eerste en tweede** kind
(*gezondheid***, ontwikkeling***, gedrag*** en omgang****)
- Significante verschillen tussen **eerste en derde** kind
(*gezondheid***, ontwikkeling***, gedrag*** en omgang****)
- Significante verschillen tussen **tweede en derde** kind
(*gezondheid** en omgang****)
- Significante verschillen tussen **eerste en vierde** kind
of meer (*gezondheid**, ontwikkeling*, gedrag*** en omgang****)

(*** $p < .001$; ** $p < .01$; * $p < .05$)

Thema ZORG: besluit kencijfers

Besluit kencijfers startvragenlijsten (3c)

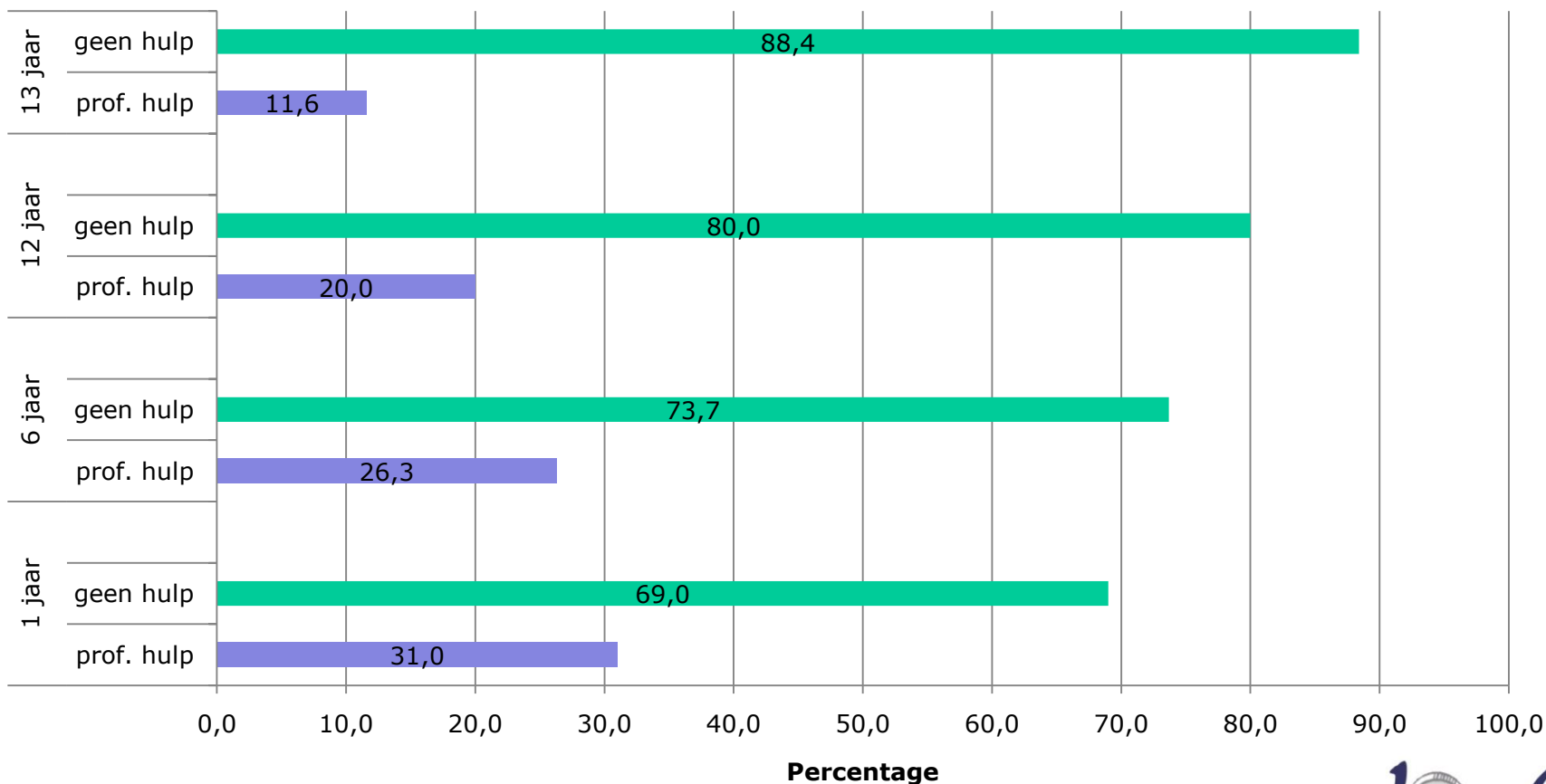
- Zich zorgen maken vertaalt zich doorgaans in een behoefte aan hulp, waarna ouders gebruik maken van hulp van een deskundige
(significant verband voor alle cohortes voor alle domeinen)
- 0-jarigen:
 - Meeste zorgen en behoeften i.v.m. gezondheid
 - Ouders hebben meer behoefte aan hulp dan dat ze zich zorgen maken voor gezondheid en ontwikkeling (! preventieve ondersteuning)
 - Significante verschillen naargelang pariteit van het kind voor zorgen en behoefte voor alle domeinen
- 6 en 12-jarigen:
 - Meeste zorgen i.v.m. gedrag
 - Meest behoefte aan hulp i.v.m. gezondheid

Thema ZORG: inhoud

- Opzet longitudinaal onderzoek
- Kencijfers startvragenlijsten (3c)
 - Zich zorgen maken
 - Behoeftte hebben aan hulp
- Profiel zorggebruik**
- Relatie socio-demografische indicatoren (3c)
 - Inkomen
 - Opleiding moeder
- Jongeren (12j) zelf aan het woord
- Impact regio (0j)

Kencijfers: zorggebruik 3 cohorten

Verhouding professionele hulp - geen hulp voor de 3 cohorten (4 meetmomenten)

Kencijfers: zorggebruik 3 cohorten

wachlijst	N	%
1 jaar	1	0,1
6 jaar	24	1,3
12 jaar	5	0,3

Zorggebruik 0-jarigen

[STARTVRAGENLIJST N = 2.106]

Zorggebruik %	Gezondheid (N=1.397)	Ontwikkeling (N=850)	Gedrag (N=535)	Omgang (N= 421)
K&G: huisbezoeken/raadpl.	57.1	37.4	22.7	18.5
K&G-lijn: telefonisch	4.7	1.8	1.1	1.1
K&G: opvoedingssprekkuur	0.0	0.0	0.5	0.3
Huisarts	9.5	2.5	1.3	0.8
Kinderarts/andere specialist	24.6	7.6	3.9	2.0
<u>Kraamzorg</u>	13.3	4.9	4.0	3.4
<u>Osteopaat</u>	4.1	0.3	0.6	0.1
Kinesist	2.0	0.5	0.0	0.0
Thuisbegeleiding	4.8	2.1	0.1	0.2
CKG	0.1	0.1	0.2	0.1
Andere	0.2	0,0	0,0	0.1

Zorggebruik 1 jaar

[2de VRAGENLIJST N = 1.226]

Zorggebruik % - top 10 (13)

Kinderarts/andere specialist	24.3
Huisarts	22.4
K&G: huisbezoeken/raadpl.	16.7
K&G-lijn: telefonisch	4.5
Kinesist	4.3
K&G: opvoedingsspreekuur	2.5
<u>Osteopaat</u>	2,0
<u>Kraamzorg</u> (incl. borstvoedingsdeskundige)	0.7
Thuisbegeleiding handicap	0.5
COS	0.3
Zelfst. psycholoog, therapeut ...	0.3
Logopedist	0.3
Opvoedingswinkel	0.3

Zorggebruik: 6- & 12-jarigen

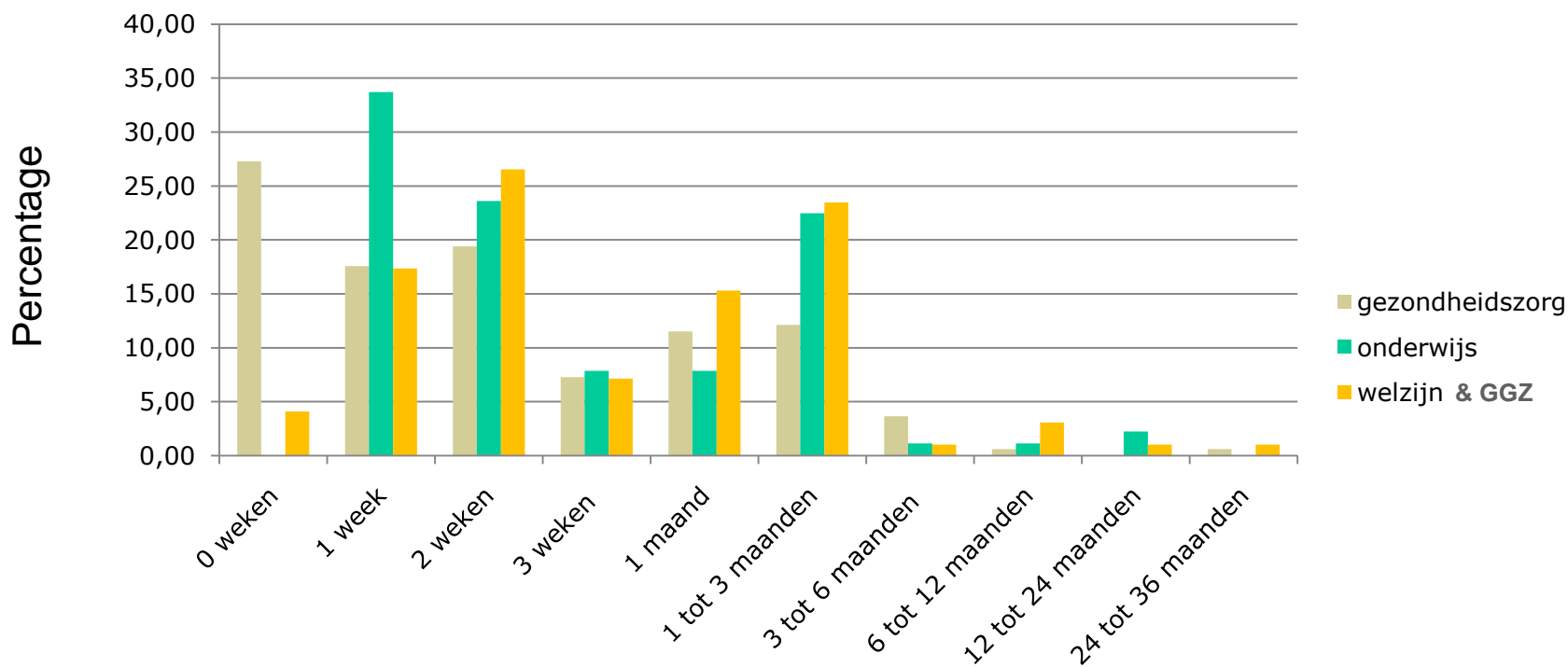
Zorggebruik (%) – top 10	6-jarigen N=1.879	12-jarigen N=1.449
Huisarts	15,2	17,0
Kinderarts/andere specialist	11,2	7,7
Centrum voor Leerlingenbegeleiding (CLB)	10,2	9,2
School (bv. GON-begeleiding, taakklas)	6,9	6,6
Logopedist	8,7	3,7
Kinesist	4,3	2,9
Revalidatiecentrum	2,8	0,8
Centrum voor Ontwikkelingsstoornissen (COS)	1,4	(0,5)
Zelfstandig psycholoog/pedagoog/therapeut	2,8	3,9
Centrum Geestelijke Gezondheidszorg (CGG)	(1,3)	1,9
Kinder- en jeugdpsychiatrie	2,0	2,2
Opvoedingstelefoon 6j / opvoedingswinkel 12j	(0,1)	(0,4)

Profiel zorggebruik: redenen GEEN zorggebruik

Geen zorggebruik	1 jaar		6 jaar		12 jaar	
REDENEN	N	%	N	%	N	%
Vragen, zorgen of problemen zijn niet ernstig genoeg	118	19,1	233	29,2	178	26,5
Kon voldoende terecht bij vrienden, familie, kennissen	216	34,9	197	24,7	192	28,5
Vragen, zorgen of problemen zijn vanzelf voorbij gegaan	99	16,0	128	16,0	102	15,2
Kon voldoende terecht in boeken, folders, websites	138	22,3	91	11,4	90	13,4
Hulp van een deskundige kost te veel	12	1,9	24	3,0	25	3,7
Wist niet waar hulp te zoeken	4	0,6	21	2,6	15	2,2
Mijn partner vond het niet nodig om hulp te zoeken	8	1,3	20	2,5	12	1,8
Dacht dat een deskundige me niet zou kunnen helpen	6	1,0	14	1,8	12	1,8
Praktische problemen hielden me tegen om hulp te zoeken	4	0,6	11	1,4	12	1,8
Wachlijsten hielden me tegen om hulp te zoeken	0	0,0	7	0,9	4	0,6
Durfde geen hulp te zoeken	5	0,8	6	0,8	14	2,1
Mijn kind wilde geen hulp	0	0,0	3	0,4	17	2,5

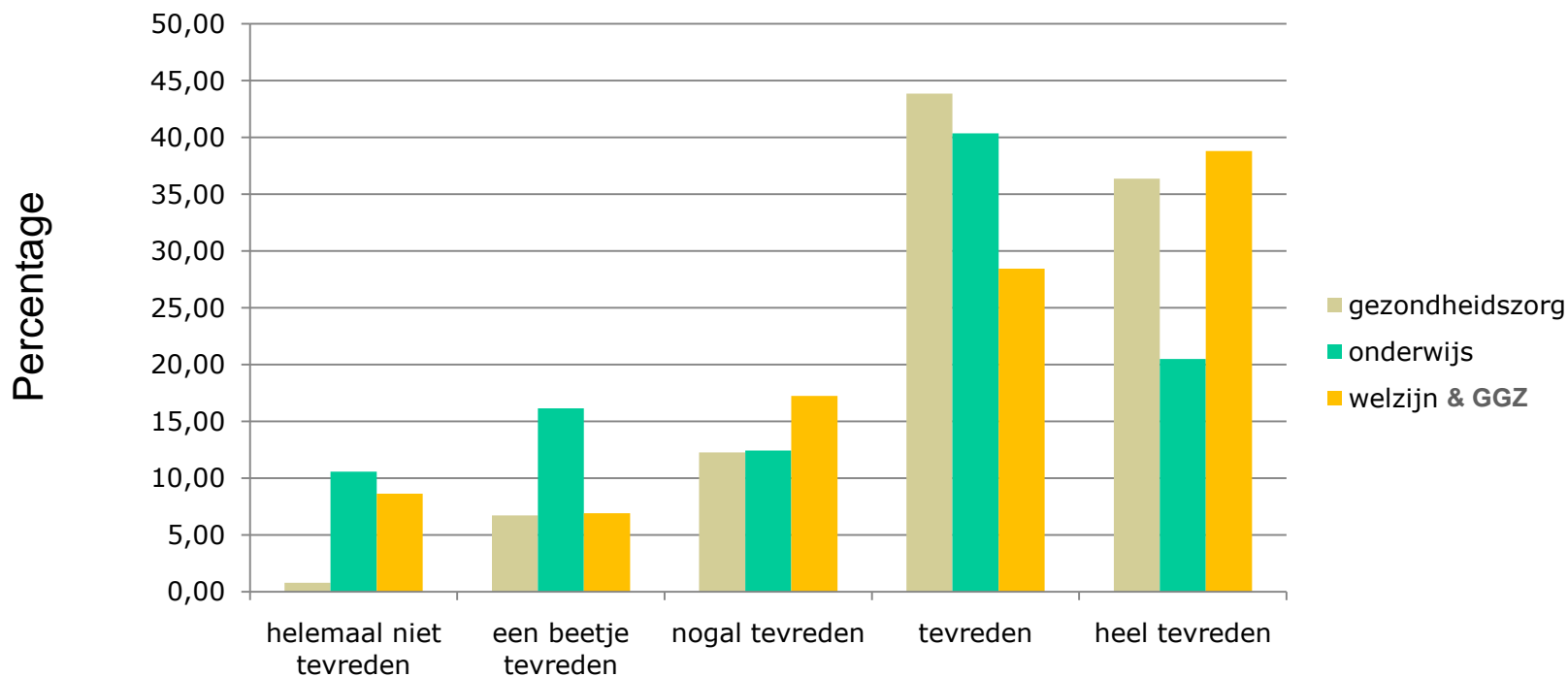
Profiel zorggebruik: duur aanvang hulp – 12j

Duurtijd vooraleer aanvang hulp deskundige/dienst naargelang sector

Profiel zorggebruik: tevredenheid 12-jarigen

Mate van tevredenheid naargelang sector

Thema ZORG: Besluit kencijfers

❑ Besluit kencijfers zorggebruik

❑ 0 en 1 jaar

- ❑ Meer zorggebruik bij ouders van 0 jarigen dan zorgen en behoefte aan hulp (! preventieve ondersteuning)
- ❑ Meeste gefrequenceerde deskundigen/diensten:
 - 0 jaar: K&G, specialist, kraamzorg
 - 1 jaar: specialist, huisarts, K&G
- ❑ Voor eerste kind significant meer zorggebruik op alle domeinen

❑ 6 en 12 jaar

- ❑ De meest gefrequenceerde deskundigen en diensten situeren zich binnen de gezondheidszorg (huisarts, specialist, ...) en de onderwijssector (CLB, school, ...)
- ❑ Binnen de top 10 van de meest gebruikte hulp situeren zich de "zelfstandigen" en de geestelijke gezondheidszorg (CGG en kinderpsychiatrie)
- ❑ Mate van geholpen zijn en van tevredenheid gaan hand in hand

Thema ZORG: inhoud

- Opzet longitudinaal onderzoek
- Kencijfers startvragenlijsten (3c)
 - Zich zorgen maken
 - Behoeftte hebben aan hulp
- Profiel zorggebruik
- Relatie socio-demografische indicatoren (3c)**
 - Inkomen
 - Opleiding moeder
- Jongeren (12j) zelf aan het woord
- Impact regio (0j)

Startvragenlijsten: relatie met socio-demografie

Inkomen (netto maandelijks gezinsinkomen)

Laag: < 1.500 €

Midden: tussen 1.501 € - 3.000 €

Hoog: > 3.000 €

Opleiding moeder (hoogst behaalde diploma)

Laag: diploma lager secundair onderwijs of lager

Midden: diploma hoger secundair onderwijs

Hoog: diploma hoger onderwijs

Invloed van socio-demografie: zorgen

Socio-demografie	0-jarigen		6-jarigen		12-jarigen	
	Ink.	Opl.	Ink.	Opl.	Ink.	Opl.
Gezondheid	M>H ^{***}	n.s.	M>H [*]	n.s.	L>M [*] L>H ^{**} M>H ^{**}	L>H [*]
Ontwikkeling	M>H ^{**}	n.s.	M>H [*]	n.s.	L>H [*] M>H ^{**}	L>H [*]
Gedrag	M>H ^{**}	M>H ^{**}	L>H [*] M>H ^{**}	L>H [*]	L>M ^{**} L>H ^{***} M>H ^{**}	L>M [*]
Opvoeding	M>H ^{**}	M>H ^{**}	L>M [*] L>H ^{**} M>H [*]	L>H [*]	L>M [*] L>H ^{**} M>H ^{**}	n.s.
Omstandigheden			L>M ^{***} L>H ^{***} M>H ^{***}	L>H ^{**}	L>M ^{***} L>H ^{***} M>H ^{***}	L>M ^{**} L>H ^{***}

F-toets met sign. post hoc L,M,H (***) $p < .001$; ** $p < .01$; * $p < .05$)

Invloed van socio-demografie: behoeften

Socio-demografie BEHOEFTE	0-jarigen		6-jarigen		12-jarigen	
	Ink.	Opl.	Ink.	Opl.	Ink.	Opl.
Gezondheid	M>L ^{***} H>L ^{***}	H>L ^{***} H>M ^{***}	M>H ^{**}	n.s.	L>M [*] L>H ^{**}	n.s.
Ontwikkeling	n.s.	n.s.	L>H ^{**}	n.s.	L>H [*]	n.s.
Gedrag	n.s.	H>M [*]	L>H [*] M>H ^{**}	L>H ^{**}	L>M ^{**} L>H ^{**}	L>M [*] L>H [*]
Omgang/Opvoeding	n.s.	n.s.	L>H ^{**} M>H ^{***}	L>H ^{**}	L>M [*] L>H ^{**}	L>M [*] L>H [*]
Omstandigheden			L>M ^{**} L>H ^{***} M>H ^{***}	L>H ^{**}	L>M ^{**} L>H ^{***} M>H ^{**}	L>M [*] L>H ^{**}

F-toets met sign. post hoc L,M,H (***) p<.001; ** p<.01; * p<.05)

Invloed van socio-demografie: zorggebruik

Socio-demografie	0-jarigen		6-jarigen		12-jarigen	
	Ink.	Opl.	Ink.	Opl.	Ink.	Opl.
ZORGGEBRUIK						
Gezondheid	p<.001	p<.001				
Ontwikkeling	p<.001	n.s.				
Gedrag	n.s.	n.s.				
Omgang	p<.001	n.s.				
<i>Geen onderscheid naar domeinen</i>			n.s.	n.s.	n.s.	n.s.

Chi² (***) p<.001; ** p<.01; * p<.05)

Zorggebruik: 3 categorieën, m.n. geen hulp, informele hulp, professionele hulp

Zorggebruik naargelang inkomen 0-jarigen

GEZONDHEID $\chi^2(4) = 13.65, p < .01$	Geen zorggebruik	Informele steun	Professioneel zorggebruik
Laag inkomen	34.7%	18.1%	47.2%
Middelmatig inkomen	25.5%	11.8%	62.7%
Hoog inkomen	26.9%	11.2%	61.9%
ONTWIKKELING $\chi^2(4) = 11.51, p < .05$			
Laag inkomen	37.6%	19.1%	43.3%
Middelmatig inkomen	42.9%	17.0%	40.1%
Hoog inkomen	49.4%	13.3%	37.3%
GEDRAG $\chi^2(4) = 2.23, p > .05$			
Laag inkomen	57.4%	19.1%	23.4%
Middelmatig inkomen	55.9%	18.1%	26.0%
Hoog inkomen	59.4%	16.9%	23.7%
OMGANG $\chi^2(4) = 9.93, p < .05$			
Laag inkomen	56.1%	21.6%	22.3%
Middelmatig inkomen	57.8%	20.6%	21.6%
Hoog inkomen	65.1%	17.6%	17.3%

Zorggebruik naargelang opleiding moeder 0-jarigen

GEZONDHEID $\chi^2(4) = 33.67, p < .001$	Geen zorggebruik	Informele steun	Professioneel zorggebruik
Lager secundair onderwijs	37.1%	13.6%	49.3%
Hoger secundair onderwijs	29.5%	15.2%	55.3%
Hoger onderwijs	23.9%	10.4%	65.6%
ONTWIKKELING $\chi^2(4) = 8.56, p > .05$			
Lager secundair onderwijs	51.7%	12.4%	35.9%
Hoger secundair onderwijs	43.5%	18.6%	37.9%
Hoger onderwijs	46.9%	14.5%	38.7%
GEDRAG $\chi^2(4) = 6.04, p > .05$			
Lager secundair onderwijs	64.3%	14.5%	21.3%
Hoger secundair onderwijs	57.9%	19.5%	22.6%
Hoger onderwijs	56.9%	17.7%	25.4%
OMGANG $\chi^2(4) = 1.53, p > .05$			
Lager secundair onderwijs	63.4%	17.1%	19.5%
Hoger secundair onderwijs	62.4%	19.6%	18.1%
Hoger onderwijs	60.6%	19.9%	19.5%

Thema ZORG: besluit socio-demografie

❑ Besluit socio-demografische gegevens: cohorte 0-jarigen

- ❑ Gezinnen met middelmatig inkomen/opleidingsniveau hebben meer **zorgen** dan gezinnen met hoger inkomen/hogere opleiding (voor inkomen op alle domeinen)
- ❑ *Gezinnen met middelmatig en hoog inkomen/hogere opleiding hebben meer **behoefte** aan hulp op vlak van gezondheid dan gezinnen met laag inkomen/ lagere en middelmatige opleiding*

cohorte 6- en 12-jarigen

- ❑ Gezinnen met een lagere inkomens/ opleidingsniveau: ouders significant meer **zorgen en behoeften** dan in gezinnen met een gemiddeld en hoog inkomen/hogere opleiding (voor inkomen op alle domeinen)

Thema ZORG: inhoud

- Opzet longitudinaal onderzoek
- Kencijfers startvragenlijsten (3c)
 - Zich zorgen maken
 - Behoeftte hebben aan hulp
 - Gebruik maken van hulp van deskundige
- Relatie socio-demografische indicatoren (3c)
 - Inkomen
 - Opleiding moeder
- Profiel zorggebruik
- Jongeren (12j) zelf aan het woord**
- Impact regio (0j)

Jongeren zelf aan het woord

Bij wie of waar zoek je hulp wanneer je je niet goed voelt of een probleem hebt (N=1.443)

%	Ja
Moeder (1.411)	89,09
Beste vriend/-in, lief (1.347)	76,61
Ik los het zelf op (1.383)	72,89
Vrienden (1.368)	70,03
Vader (1.369)	68,96
Zus (918)	43,68
Familielid (1.274)	43,49
Vertrouwensleerkracht, andere leerkracht (1.321)	31,57
Broer (915)	28,20
Lotgenoten (1.083)	25,30
Andere (173)	22,54
Hulpverlener (1.151)	15,20
In boeken, tijdschriften, folders (1.295)	9,88
Op het internet (1.314)	6,32

Jongeren zelf aan het woord

Verschil tussen jongen – meisje in hulpzoekgedrag			
% dat hulp zoekt	Jongen	Meisje	χ^2
Moeder	89.6	88.7	(1)=.32, $p > .05$
Beste vriend/-in, lief	64.9	85.9	(1)=82.00, $p < .001$
Vrienden	62.0	76.4	(1)=33.03, $p < .001$
Ik los het zelf op	77.0	69.4	(1)=9.99, $p < .01$
Vader	77.0	62.4	(1)=33.96, $p < .001$
Zus	37.9	48.5	(1)=10.42, $p < .001$
Broer	32.6	24.7	(1)=6.94, $p < .01$
Familielid	45.4	42,0	(1)=1.46, $p > .05$
Vertrouwensleerkracht, andere leerkracht	32.8	30.6	(1)=.71, $p > .05$
Lotgenoten (mensen met dezelfde problemen)	23.9	26.4	(1)=.89, $p > .05$
Hulpverlener	17.8	13.1	(1)=4.76, $p < .05$
In boeken, tijdschriften, folders	4.9	13.9	(1)=29.01, $p < .001$
Op het internet	7.4	5.4	(1)=2.11, $p > .05$
Andere	16.0	27.6	(1)=3.25, $p > .05$

Jongeren zelf aan het woord

Heb je al van volgende diensten gehoord?		
JA	Freq.	%
Centra voor Leerlingenbegeleiding (CLB)	1.368	96
Kinder- en Jongerentelefoon	1.278	90
Zelfmoordlijn	835	59
Druglijn	794	56
Vertrouwenscentrum Kindermishandeling	415	29
Jongeren Advies Centrum (JAC)	395	28
Kinderrechtswinkel	350	25
Comité Bijzondere Jeugdzorg	243	17
Centrum Algemeen Welzijnswerk (CAW)	203	14
Jongeren Informatiepunt (JIP)	131	9

Jongeren zelf aan het woord

Wat vind je belangrijk als je naar een hulpverlener zou gaan?

%	Meest belangrijke	Tweede belangrijke
De hulpverlener luistert niet alleen maar reageert ook en denkt actief mee	27,05	17,98
Ik weet vooraf dat ze niets zullen beslissen zonder mijn toestemming	17,87	19,66
Ik kan zelf mijn tijd nemen om elke volgende stap te zetten	10,35	14,92
Ik heb zelf een goed zicht op wat er zal gebeuren	9,96	7,81
Ik beslis zelf over wat er zal gebeuren	9,77	5,83
Als ik wil stoppen met de hulpverlening, dan kan dat	7,81	14,72
Ik weet dat ik dezelfde begeleider zal blijven hebben	6,74	7,61
Ik heb zelf de belangrijkste inbreng in het gesprek	6,35	5,93
Ik kan kiezen waar we zullen praten	4,10	5,53

Jongeren zelf aan het woord

	Situatie van de jongeren van het voorbije jaar	Freq.	%
1	Ik heb het voorbije jaar nooit een probleem gehad	698	50.3
2	Ik heb een probleem (gehad), maar ik heb dat kunnen oplossen met hulp van mensen uit mijn eigen omgeving (vrienden, ouders, leerkracht,...)	440	31.7
3	Ik heb een probleem (gehad), maar ik heb het nooit verteld aan iemand	150	10.8
4	Ik heb een probleem (gehad), waarvoor ik contact gehad heb met een hulpverlener of dienst	51	3.7
5	Ik heb een probleem (gehad) dat ik niet heb kunnen oplossen -niet zelf en ook niet met hulp van vrienden, ouders, leerkracht, ...-, maar ik ben er niet mee naar een hulpverlener gegaan	50	3.6

Jongeren zelf aan het woord

Heb je eraan gedacht om naar een hulpverlener te gaan? Nee/ ja	N: 247 J: 14
---	-----------------

Waarom ben je niet naar een hulpverlener gegaan met je probleem?	Freq	%
Ik durfde daar niet naartoe stappen	124	33
Ik vond het probleem niet ernstig genoeg	78	21
Ik wist niet waar ik terecht kon met mijn probleem	56	15
Andere reden	36	10
Ik wist wel waar ik naartoe wou, maar ik wist niet juist hoe ik er contact mee moest opnemen	28	7.5
Ik was alleen geweest als iemand me ertoe verplicht had	28	7.5
Ik had het lastig met het idee dat ik het probleem niet zelf aankon	23	6

Jongeren zelf aan het woord

Jongere heeft een probleem (gehad) waarvoor contact met één van onderstaande hulpverleners of diensten

	Freq.	%
Centra voor Leerlingenbegeleiding (CLB)	125	32,89
Andere (huisarts, psycholoog, kinderpsychiater, logopedist, ...)	94	24,74
Kinder- en Jongerentelefoon	41	10,79
Zelfmoordlijn	19	5,00
Druglijn	17	4,47
Kinderrechtswinkel	16	4,21
Comité Bijzondere Jeugdzorg	16	4,21
Vertrouwenscentrum Kindermishandeling	15	3,95
Jongeren Advies Centrum (JAC)	13	3,42
Centrum Algemeen Welzijnswerk (CAW)	13	3,42
Jongeren Informatiepunt (JIP)	11	2,89

Jongeren zelf aan het woord

Welk probleem heb je (gehad) of waarvoor heb je hulp gezocht?

	N	%
Relaties	110	43.48
Problemen en/of ruzie met vrienden/"vriendje"	44	17,39
Agressie op school	7	2,77
Gepest worden	51	20,16
Geen vrienden hebben/ er niet bij horen	8	3,16
Gedrag en schoolse problemen	49	19.38
ADHD, autisme, hoogbegaafd	4	1,59
Leer- en concentratieproblemen, dyslexie	35	13,83
Gedragsproblemen	3	1,19
Overgang naar middelbaar	7	2,77
Gezin/ familie	38	15.02
Ouders gescheiden of gaan scheiden	13	5,14
Problemen thuis of in familie	17	6,72
Overlijden in familie of vriendenkring	8	3,16
Welbevinden en zelfvertrouwen	29	11.47
Faalangst	16	6,32
Emotionele problemen / laag zelfvertrouwen	13	5,15
Medische zaken	19	7.52
Blessure	10	3,95
Allergie	1	0,40
Doof zijn	1	0,40
Groei - rugpijn	2	0,79
Ziek zijn (buikgriep, oorontsteking...)	5	1,98
Zeg ik liever niet	8	3,16

Thema ZORG: besluit jongeren zelf

❑ Besluit jongeren zelf aan het woord (12j)

- ❑ De jongeren gaan het meest te rade bij hun ouders en vrienden of lossen hun problemen zelf op
- ❑ Jongens en meisjes vertonen een verschillend hulpzoekgedrag: *meisjes richten zich meer tot hun vriendenkring; jongens richten zich meer tot hun vader dan meisjes – voor de moeder is er geen significant verschil*
- ❑ CLB en kinder- en jongerentelefoon zijn zeer goed gekend bij de 12-jarigen; ook de zelfmoordlijn en drugslijn scoren hoog;
dit profiel komt ook terug bij de diensten die in geval van problemen het meest gecontacteerd worden (*behoudens 'andere'*)

Thema ZORG: inhoud

- ❑ Opzet longitudinaal onderzoek
- ❑ Kencijfers startvragenlijsten (3c)
 - ❑ Zich zorgen maken
 - ❑ Behoeftte hebben aan hulp
 - ❑ Gebruik maken van hulp van deskundige
- ❑ Relatie socio-demografische indicatoren (3c)
 - ❑ Inkomen
 - ❑ Opleiding moeder
- ❑ Profiel zorggebruik
- ❑ Jongeren (12j) zelf aan het woord
- ❑ **Impact regio (0j)**

Impact regio: zorgen en behoeften 0 jarigen

	Zorgen	Behoeften
Gezondheid	Ieper>Geel* Ieper>TIWI*	n.s.
Ontwikkeling	Ieper>TIWI* Oudenaarde>TIWI*	Ieper>TIWI** Gent>TIWI**
Gedrag	Ieper>TIWI* Ieper>Gent*	n.s.
Omgang/opvoeding	n.s.	n.s.

F-toets met post hoc naar regio (***) $p < .001$; ** $p < .01$; * $p < .05$)

Impact regio: zorggebruik – gezondheid 0 jarigen

Zorggebruik gezondheid (%)	Geen zorggebruik	Informele steun	Professioneel zorggebruik
Genk	30.4	13.2	56.4
Oostende	32.5	12.6	54.8
Oudenaarde	24.0	12.6	63.4
Tielt-Winge	26.1	17.3	56.5
Geel	23.4	8.2	68.4
Antwerpen	30.9	13.8	55.3
Brussel	24.3	17.6	58.1
Gent	26.4	11.5	62.1
Ieper	21.2	9.5	69.3

$\chi^2(16) = 35.38, p < .01$

Impact regio: zorggebruik – ontwikkeling 0 jarigen

Zorggebruik ontwikkeling (%)	Geen zorggebruik	Informele steun	Professioneel zorggebruik
Genk	53.5	15	31.5
Oostende	49.6	14.9	35.5
Oudenaarde	43.3	16.2	40.5
Tielt-Winge	52.3	19.6	28.1
Geel	45.8	12.7	41.6
Antwerpen	40.4	19.1	40.4
Brussel	40.5	20.3	39.2
Gent	46.2	16.4	37.3
Ieper	35.4	13.1	51.5

$\chi^2(16) = 43.38, p < .001$

Impact regio: zorggebruik – gedrag 0 jarigen

Zorggebruik gedrag (%)	Geen zorggebruik	Informele steun	Professioneel zorggebruik
Genk	60.7	17.9	21.4
Oostende	59.2	17.7	23.1
Oudenaarde	61.5	18.2	20.2
Tielt-Winge	62.0	21.9	16.1
Geel	55.7	15.9	28.4
Antwerpen	55.3	19.1	25.5
Brussel	58.7	21.3	20.0
Gent	53.7	19.4	26.9
Ieper	51.3	15.4	33.3

$\chi^2(16) = 30.91, p < .05$

Impact regio: zorggebruik – omgang 0 jarigen

Zorggebruik omgang (%)	Geen zorggebruik	Informele steun	Professioneel zorggebruik
Genk	63.6	22.7	13.6
Oostende	62.6	22.0	15.4
Oudenaarde	63.8	17.5	18.7
Tielt-Winge	65.2	20.6	14.2
Geel	58.0	20.1	21.9
Antwerpen	56.7	20.6	22.7
Brussel	60.8	23.0	16.2
Gent	58.7	19.6	21.8
Ieper	57.2	13.5	29.3

$\chi^2(16) = 35.23, p < .01$

Thema ZORG: tot slot

□ Algemeen besluit

□ Cohorte 0-jaar:

- Eerste kind!
- Domein gezondheid!
- Hogere inkomens/hogere opleiding: meer behoefte aan hulp + meer zorggebruik voor domein gezondheid
- Zorggebruik: centrale rol K&G + arts-specialisten!
- Regionale verschillen op vlak van zorggebruik

□ Cohorte 6- en 12 jaar

- Meeste zorgen domein gedrag
- Meest behoefte aan hulp op vlak van gezondheid
- Lagere inkomens/lagere opleiding: meer zorgen en behoeften
- Zorggebruik:
 - centrale rol huisarts; naarmate kind ouder wordt minder zorggebruik en minder bij arts-specialisten
 - Specifiek rol school en CLB: minder tevredenheid/geholpen zijn vanwege ouders; CLB best gekend en meest geregistreerd door jongeren

Meer weten?

Dienst Jeugdgezondheidszorg

hilde.dierckx@med.kuleuven.be

gerlinde.snoeck@cgg-vbo.be

karel.hoppenbrouwers@med.kuleuven.be